

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

سرمېچنې

مقررۀ بورس ها و تحصیلات
در خارج کشور

په بهر کې د بورسونو او زدکړو
(تحصیلاتو) مقررۀ

تاریخ نشر: (۱۵) میزان سال ۱۳۸۶ هـ . ش
نمبر مسلسل: (۹۲۹)

د خپریدو نېټه: د ۱۳۸۶ هـ . ش کال د تلې د میاشتې (۱۵)
پرله پسې نمبر: (۹۲۹)

در این شماره :

مقرره بورس ها و تحصیلات در خارج .

د امتیاز خوانند: د عدلی وزارت

وب سایت: www.moj.gov.af

مسؤول چلوونکی: عبدالرشید "قیومی"

د دفتر تیلفون: ۲۱۰۳۳۷۵

۰۷۰۰۰۱۱۸۳۸ - ۰۷۰۰۲۶۰۲۷۴

مرستیال: نور علم

۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مهتم: محمد جان

۰۷۰۰۳۹۵۲۹۲

قیمت این شماره : (۵۰) افغاني

تیراژ چاپ اول: (۴۰۰) جلد

آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات، چهارراهی پشتونستان، کابل

مصوبه
شورای وزیران جمهوری
اسلامی افغانستان در مورد انفاذ
مقرره بورس ها و تحصیلات
در خارج

په بهرکې د بورسونو او
زده کړو دمقررې دانفاذ
په هکله دافغانستان د اسلامي
جمهوريت دوزيرانو د شورې
مصوبه

شماره: (۲۶)

مؤرخ ۱۳۸۶/۷/۹

مقرره بورس ها و تحصیلات
در خارج راکه بداخل (۵) فصل و
(۲۴) ماده از طرف شورای وزیران
جمهوری اسلامی افغانستان تصویب
گردیده، منظور میدارم .
این مقرره از تاریخ تصویب
نافذ و در جریده رسمی نشر
گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان

ګڼه : (۲۶)

نیټه: ۱۳۸۶/۷/۹

په بهرکې د بورسونو او تحصیلاتو
مقرره چې په (۵) فصلونو او (۲۴)
مادوکې دافغانستان داسلامي
جمهوريت دوزيرانو شورې لخوا
تصویب شوبده، منظوروم .
دغه مقرره دتصویب له نېټې څخه
نافذه او په رسمي جریده کې دې
خپره شي .

حامد کرزی

دافغانستان د اسلامي جمهوريت

رئیس

فهرست مندرجات مقررۀ بورس ها

وتحصيالات درخارج

فصل اول

احكام عمومي

صفحه	عنوان	ماده
۱.....	مبني.....	ماده اول:
۲.....	هدف.....	ماده دوم:
۳.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۵.....	مصارف بورسيه ها.....	ماده چهارم:

فصل دوم

طرز استفاده از بورس

۶.....	شرائط استفاده كننده بورس.....	ماده پنجم:
۷.....	رشته تحصيل.....	ماده ششم:
۸.....	ختم موفقانه بورس.....	ماده هفتم:
۹.....	عدم استفاده مجدد از عين سكالرشپ.....	ماده هشتم:
۱۰.....	بورس رقابت آزاد.....	ماده نهم:
۱۱.....	بورس مقيد به پروژه.....	ماده دهم:

فصل سوم

حقوق و مکلفیت های محصل بورسیه

۱۲.....	مزد و سایر حقوق	ماده یازدهم:
۱۳.....	گزارش تحصیل	ماده دوازدهم:
۱۴.....	عدم تغییر رشته	ماده سیزدهم:
۱۵.....	ارایه اسناد تحصیل	ماده چهاردهم:
۱۵.....	مکلفیت های محصل بورسیه	ماده پانزدهم:
۱۶.....	تعقیب عدلی	ماده شانزدهم:

فصل چهارم

توزیع بورس ها

۱۷.....	توحید و انسجام	ماده هفدهم:
۱۷.....	کمیسیون ها	ماده هجدهم:
۲۰.....	مکلفیت های کمیسیون	ماده نوزدهم:
۲۱.....	مکلفیت وزارت امور خارجه	ماده بیستم:
۲۲.....	مکلفیت های ادارات معرفی کننده	ماده بیست و یکم:
۲۳.....	تحصیلات عالی از طریق تشبثات خصوصی	ماده بیست و دوم:

فصل پنجم

احكام متفرقه

ماده بيست وسوم: موارد عدم تطبيق احكام اين مقررہ..... ۲۴

ماده بيست و چهارم: انفاذ..... ۲۴

مقررہ بورس ها و تحصیلات	په بهر کي د بورسونو او
درخارج	زدکړو (تحصیلاتو) مقررہ
فصل اول	لومړی فصل
احکام عمومی	عمومي حکمونه

مبني

ماده اول :

این مقررہ به منظور تنظيم امور بورس ها و ادامه تعليم و تحصيل متعلمين ، محصلين ، معلمين ، استادان وساير کارکنان ادارات دولتي در مؤسسات تعليمي ، تحصيلي و تحقيقي کشور های خارجي ، وضع گردیده است .

هدف

ماده دوم :

اهداف این مقررہ عبارت اند از :

مبني

لومړۍ ماده :

دغه مقررہ د بورسونو او د بهرنيو، هېوادونو په تعليمي، تحصيلي او څيړنيزو مؤسسو کي د زده کوونکو، محصلينو، بنوونکو، استادانو او دولتي ادارو د نورو کارکوونکو د تعليم او تحصيل د دوام د چارو د تنظيم په منظور، وضع شوېده.

موخه

دويمه ماده :

د دې مقررې موخې عبارت دي له :

- ۱- د نوو مهارتونو له ترلاسه کولو څخه په گټې اخستې سره د زده کوونکو، بنوونکو، استادانو او دولتي ادارو د نورو کارکوونکو د پوهې او مسلکي تجربې د سطحې لوړول.
- ۲- د علومو، معاصرې تکنالوژۍ د برخو د (رشتو) له بدلونونو او پرمختیاوو څخه خبرتیا او د ادارې د مسلکي ظرفیت د لوړېدو لپاره له نړیوالو منل شوو اصولو او تجربو څخه اغېزمنه استفاده او د ګټورو خدمتو وړاندې کول.
- ۳- دافغانستان داسلامي جمهوریت او دوستو هېوادو نوي نړیوالو بورس ورکوونکو مؤسسو تر منځ، د فرهنگي اړیکو ټینګښت او د مناسباتو پراختیاد تفاهم رامنځ ته کول او علمي او تخنیکي همکاري.
- ۴- د ټولني په اقتصادي- ټولنيزه پرمختیا کې برخه اخستنه او د
- ۱- ارتقای سطح دانش و تجربه مسلکی متعلمین ، محصلین ، معلمین ، استادان و سایر کارکنان ادارات دولتی با استفاده از کسب مهارت های جدید .
- ۲- آگاهی از تحولات و انکشافات رشته های مختلف علوم ، تکنالوژیمعاصر و استفاده مؤثر از اصول و تجارب قبول شده بین المللی ، جهت ارتقای ظرفیت مسلکی اداره و عرضه خدمات مفید.
- ۳- تحکیم روابط و توسعه مناسبات فرهنگی ، ایجاد تفاهم و همکاری های علمی و تخنیکي میان جمهوری اسلامی افغانستان و دول متحابه یا مؤسسات بین المللی بورس دهنده.
- ۴- سهم گیری در انکشاف اقتصادی - اجتماعی جامعه

خدمت ښه ترلاسه کول.

۵- د نورو هېوادونو له فرهنگ سره بلدتيا.

اصطلاحگانې

درېيمه ماده:

لاندې اصطلاحگانې پدې مقررره کې، دغه مفاهيم افاده کوي:

۱- بورس: هر ډول زدکړه، تحصيل، څېړنه، تتبع، ستاژ او د معلوماتو پراختيا ده چې زده کوونکو، محصلينو، ښوونکو استادانو او د دولتي ادارو نورو کارکوونکو ته يې له هېواد څخه په بهر کې د لاسته راوړلو زمينه برابروي.

۲- سکالرشپ: اوږد مهالی بورس دی چې له امله يې بکلوريا، ما فوق بکلوريا، لېسانس يا له هغو څخه د لوړ ديپلوم د اخستلو په غرض، له هېواد څخه بهر له ثبت شوو ښوونځيو، پوهنتونونو يا علمي - څېړنيزو مؤسسو څخه په يوه

واستحصال بهتر خدمت.

۵- آشنائی با فرهنگ ساير کشورها .

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی دراین مقررره مفاهيم ذیل را افاده می نماید :

۱- بورس: هر نوع تعليم، تحصيل، تحقيق، تتبع، ستاژ و توسعه معلومات است که زمينه کسب آن در خارج از کشور برای متعلمين، محصلين، معلمين، استادان و ساير کارکنان ادارات دولتی، مهيا می گردد.

۲- سکالرشپ: بورس درازمدت است که به موجب آن زمينه کسب تعليمات يا تحصيلات عالی، غرض اخذ ديپلوم بکلوريا، مافوق بکلوريا، ليسانس يا بالاتر از آن دريکی از مکاتب،

- کې د زدکړې يا لوړو تحصيلاتو د لاسته راوړلو زمينه برابرېږي.
- ۳- فيلوشپ: لنډمهالی بورس دی چې له امله يې له هېواد څخه په بهر کې د ليدنو، ستاز، روزنيزو کورسونو د پروگرامونو او نورو ډول ډول نظري او عملي پروگرامونو په شمول په طبيعي او ټولنيزو علومو او معاصرې تکنالوژۍ کې د علمي تجربو د ترلاسه کولو موقع برابرېږي.
- ۴- په پروژې پورې مقيد بورس: هغه بورس دی چې ترنظرلاندې پروژو يا د توأمیت د قرارداد يا نورو موافقه ليکونو پر بنسټ د دوستو دولتونو اونړيوالو مؤسسو د تخنيکي او اقتصادي مرستې په پروژو کې، د اړوندې ادارې د کاري ظرفیت د لوړېدو په منظور، اختصاص ورکول کېږي.
- پوهنتون ها يا مؤسسات علمی - تحقيقي ثبت شده خارج از کشور، مهيا می گردد .
- ۳- فيلوشپ: بورس کوتاه مدت است که به موجب آن زمينه توسعه معلومات و تتبع و کسب تجارب علمی در علوم طبیعی و اجتماعی و تکنالوژي معاصر شامل پروگرام های مشاهده وی، ستاز ، کورس های تربیوی وسایر انواع پروگرام های نظری و عملی در خارج از کشور ، مهيا می گردد .
- ۴- بورس مقيد به پروژه : بورسی است که در پروژه های تحت نظر يا پروژه های امداد تخنيکی و اقتصادی دول متحابه و مؤسسات بين المللی بر اساس قرارداد توأمیت يا ساير موافقتنامه ها به منظور ارتقای ظرفیت کاری اداره مربوطه اختصاص می یابد .

۵- په پروژې پورې غیر مقید بورس: هغه بورس دی چې افغانستان د اسلامي جمهوري دولت ته په ډول ډول برخو (رشتو) کې، د دوستو دولتونو یا نړیوالو مؤسسو لخوا اختصاصېږي.

۶- ټریننگ: د تیوريکي او میتودیکي معلوماتو او مهارتونو تر لاسه کولو ته لاس رسي ده چې په لنډه موده کې په نظري او عملي ډول د ظرفیتونو د لوړېدو لپاره دایرېږي.

۷- د بورسيې محصل: هغه شخص دی چې پدې مقررره کې د درج شوو بورسونو، له یوه څخه په گټې اخستنې سره له هېواد څخه بهر ته استول کېږي.

د بورسيو لگښتونه:

څلورمه ماده:

د بورسيو لگښتونه له لاندې ډولونو څخه په یوه تمویلېږي:

۵- بورس غیرمقید به پروژه: بورسي است که از طرف دول متحابه یا مؤسسات بين المللی، در رشته های متعدد به دولت جمهوری اسلامی افغانستان اختصاص می یابد.

۶- ټریننگ: دسترسي به کسب معلومات و مهارت های تیوريکی و میتودیکي است که بشکل نظری و عملی جهت بلند بردن ظرفیت ها در کوتاه مدت تدویر می یابد.

۷- محصل بورسيه: شخصی است که با استفاده از یکی از بورس های مندرج این مقررره به خارج کشور اعزام می گردد.

مصارف بورسيه ها

ماده چهارم:

مصارف بورسيه ها به یکی از اشکال ذیل تمویل می گردد:

۱- د بورسې د محصل د تگ راتگ د کرایې په شمول ټول تحصیلي لگښتونه یا یې یوه عمده برخه د بهرنیو حکومتونو یا بهرنیو نړیوالو مؤسسو لخوا ورکول کېږي.

۲- د بورسې د محصل د تگ راتگ د کرایې په شمول یا یې یوه عمده برخه د افغانستان د حکومت یا غیرحکومتي مؤسسو لخوا ورکول کېږي.

۱- تمام مصارف تحصیلي به شمول کرایه رفت و آمد محصل بورسیه یا یک قسمت عمده آن از طرف حکومتات یا مؤسسات خارجی ویا بین المللی، پرداخته می شود.

۲- تمام مصارف تحصیلي به شمول کرایه رفت و آمد محصل بورسیه یا یک قسمت عمده آن از طرف حکومت افغانستان یا مؤسسات غیرحکومتي، پرداخته می شود.

دوه یم فصل

له بورس څخه د گټې

اخستنې ډول

له بورس څخه د گټې

اخستونکي شرایط

پنځمه ماده:

هغه شخص پدې مقررې کې له درج شوي بورس څخه گټه اخستلای شي چې لاندې شرایط ولري:

فصل دوم

طرز استفاده از

بورس

شرایط استفاده کنندۀ

بورس

ماده پنجم:

شخصی از بورس مندرج این مقررې استفاده نموده می تواند که واجد شرایط ذیل باشد:

- ۱- د افغانستان د تابعیت سند ولري.
- ۲- لږترلږه له دوولسم يا له هغه څخه د لور ټولگي د فراغت سند ولري. په هغه صورت کې چې د بورس ورکونې مرجع وړاندیز شوي شرایط او مشخصات یې غوښته وکړي، له بکلوریا څخه تیت کاندید هم بورس ته ورپېژندل کېدی شي.
- ۳- د دولتي ادارې کارکوونکي په اړونده اداره کې لږ تر لږه دوه کاله د بالفعل خدمت سابقه ولري.
- ۴- له اهلیت، وړتیا او ښه چلند څخه برخمن وي.
- ۵- تر عدلي او قضایي تعقیب لاندې نه وي.
- ۶- د بورس ورکوونکې مرجع وړاندیز شوي نور شرایط او مشخصات ولري.

د تحصیل رشته

شپږمه ماده:

(۱) د زده کوونکو او محصلینو د

- ۱- سند تابعیت افغانستان را داشته باشد.
- ۲- سند فراغت حداقل صنف دوازدهم یا بالاتر از آن را داشته باشد. در صورتیکه شرایط و مشخصات پیشنهاد شده مرجع بورس دهنده ایجاب نماید، کاندید پائیتراز بکلوریا، نیز به بورس معرفی شده می تواند.
- ۳- کارکن اداره دولتی دارای حداقل دو سال سابقه خدمت بالفعل در اداره مربوطه باشد.
- ۴- از اهلیت، لیاقت و حسن سلوک برخوردار باشد.
- ۵- تحت تعقیب عدلی و قضائی قرار نداشته باشد.
- ۶- سایر شرایط و مشخصات پیشنهاد شده مرجع بورس دهنده را دارا باشد.

رشته تحصیل

ماده ششم:

(۱) رشته تحصیل کاندید پروگرام

سکالرشپ د پروگرام د کاندید د تحصیل رشته، له بورس ورکونکو مراجعو سره په تفاهم کې د دولت د اړتیاو او پرمختیایي پروگرامونو پر بنسټ ټاکل کېږي.

(۲) د دولتي کارکوونکي د سکالرشپ د پروگرام د کاندید د تحصیل رشته، د هغه د تحصیل د رشتې یا وظیفوي خصوصیت له په پام کې نیولو سره ټاکل کېږي.

(۳) د آزادو سیالیزو (رقابتي) بورسونو د تحصیل رشته، د بورس ورکونکو مراجعو د وړاندیز شوو رشتو مطابق، د آزمویني له لارې ټاکل کېږي.

د بورس په بریالیتوب سره پایته

رسېدل

اوومه ماده:

(۱) که چېرې د بورسيې محصل، د بورس ټاکلي موده په بریالیتوب سره تېره کړې وي، نشي کولی لږ تر لږه

سکالرشپ متعلمین و محصلین به اساس نیازمندي ها و پروگرام های انکشافی دولت در تفاهم با مراجع بورس دهنده، تعیین می گردد .

(۲) رشته تحصیل کاندید پروگرام سکالرشپ کارکن اداره دولتی بانظر داشت رشته تحصیل یا خصوصیت وظیفوی وی تعیین می گردد .

(۳) رشته تحصیل بورسهای رقابتی آزاد ، مطابق رشته های پیشنهاد شده مراجع بورس دهنده از طریق امتحان، تعیین می گردد .

ختم موفقانه

بورس

ماده هفتم :

(۱) هرگاه محصل بورسيه ، مدت معينه بورس را موفقانه سپري نموده باشد ، نمی تواند قبل از

ایفای حد اقل دوسال خدمت
بالفعل از بورس دیگر استفاده
نماید، مگر اینکه کشور بورس دهنده به
ادامه تحصیلات بالاتر وی موافقه
نموده باشد.

(۲) هرگاه کارکن دولت ،
جهت کسب تحصیلات تحت
پروگرام سکالرشپ، فیلوشپ یا
ترینگ های کوتاه مدت مطابق
احکام این مقررہ ، بخارج اعزام
می گردد ، مکلف است ، بعد از
ختم پروگرام بوطن عودت
نموده و تجارب خود را طبق حکم
مندرج ماده هشتادم قانون
کاردراختیار اداره معرفی کننده
قرار دهد .

عدم استفاده مجدد از عین

سکالرشپ

ماده هشتم :

(۱) شخصی که یک مرتبه از
سکالرشپ استفاده نموده و سند

د دوه کاله بالفعل خدمت له سرته
رسولو د مخه له بل بورس څخه،
گټه واخلي، خودا چې بورس ورکونکی
هېواد ددی د لا لوړو تحصیلاتو له
دوام سره موافقه کړې وي.

(۲) که چېرې د دولت
کارکوونکی د سکالرشپ، فیلوشپ
یا د لنډمهالو ترینگونو تر پروگرام
لاندي د تحصیلاتو د ترلاسه کولو لپاره، د
دې مقرري د حکمونو مطابق بهر
ولېږدول شي ، د پروگرام له پای ته
رسېدو وروسته مکلف دی چې وطن
ته را وگرځي او خپلې تجربې،
دکاردقانون داتیایمي مادې حکم
مطابق، د معرفي کوونکې ادارې په
واک کې ورکړي.

له عین سکالرشپ څخه بیا نه

گټه اخیستنه

اتمه ماده:

(۱) هغه شخص چې یو ځل یې له
سکالرشپ څخه گټه اخیستی وي او

موفقانه را بدست آورده باشد ،
باردوم از عين سكالرشپ يامشابه
آن استفاده نموده نمی تواند.

(۲) شخصيکه يك مرتبه از
سكالرشپ استفاده نموده وبدون
داشتن عذر معقول ،موفق به گرفتن
درجه علمي معينه نشده باشد ، بار
ديگر از سكالرشپ، استفاده کرده
نمی تواند.

بورس رقابت آزاد

ماده نهم:

شخصی می تواند از بورس رقابت
آزاد مؤسسات بين المللی ومراجع
تحصیلی کشورهای خارجی
استفاده نماید که واجد شرایط ذیل
باشد :

۱- داشتن شرایط مندرج اجزای
(۱-۲-۴-۵و۶) ماده پنجم
این مقرره .

۲- سپری نمودن موفقانه امتحان
رقابتي .

د برياليتوب سند يي لاسته راوړی
وي، دوه يم ځل له عين يا ورته
سكالرشپ څخه گټه نشي اخستی.

(۲) هغه شخص چې يو ځل يې له
سكالرشپ څخه گټه اخيستی وی او
دعذر له لرلو پرته د ټاکلي علمي
درجې په اخستلو بريالی شوی نه
وي، بل ځل له سكالرشپ څخه گټه
اخيستی نشي.

د ازادې سيالۍ بورس

نهمه ماده:

هغه شخص کولی شي د نړيوالو
مؤسسو او بهرنيو هېوادونو د
تحصيلي مؤسسو د ازادې سيالۍ له
بورس څخه گټه واخلي چې لاندې
شرایط ولري:

۱- د دې مقرري د پنځمې مادې
په (۱-۲-۴-۵ او ۶) اجزاوو
کې د درج شوو شرایطو لرل.

۲- د سياليزې(رقابتي) ازموينې په
برياليتوب سره تېرول.

- ۳- له بورس ورکونکې مرجع
څخه د منلو د سند وړاندې کول.
- ۴- د لوړو تحصيلاتو په وزارت
کې د کانديد ثبتدل.
- ۳- ارایه سند قبولی از مرجع بورس
دهنده .
- ۴- ثبت کانديد دروزارت
تحصيلات عالی .
- په پروژې پورې مقيد بورس
- بورس مقيد به پروژه

لسمه ماده:

ماده دهم:

- (۱) په پروژې پورې مقيد بورس د
اړوندې ادارې لخوا يوازې هغه
شخص ته ورکول کېږي چې لږ تر
لږه دوه کاله يې په اړونده پروژه يا
مؤسسه کې دنده سرته رسولې وي
او له خانه څخه يې وړتيا بشودلې
وي.
- (۲) په هغه صورت کې چې د دې
مادې په (۱) فقره کې د درج شوو
شرایطو لرونکی شخص په اړونده
اداره کې موجود نه وي،
هغه شخص چې وړتيا ولري او
له دوو کلونو څخه يې لږ خدمت
کړی وي، هم کانديد کېدلی
شي.
- (۱) بورس مقيد به پروژه از طرف
اداره مربوطه صرف به شخصی
داده می شود که حداقل دوسال در
پروژه یا مؤسسه
مربوط ایفای وظیفه نموده
واز خود شایستگی نشان
داده باشد .
- (۲) در صورتی که شخص واجد
شرایط مندرج فقره (۱) این
ماده در اداره مربوطه موجود
نباشد، شخصی که دارای
شایستگی بوده و کمتر از دو
سال خدمت نموده باشد،
نیز کانديد شده
می تواند.

درېم فصل

د بورسيې د محصل حقوق
او مکلفيتونه

مزد او نور حقوق

يوولسمه ماده:

(۱) د ښوونځيو ښوونکي د لوړو تحصيلاتو د مؤسسو استادان او د نورو دولتي ادارو کارکوونکي چې له سکالرشپ څخه په گټې اخيستنې سره له هېواد څخه بهر ته استول کېږي، د تحصيل په بهير کې د هغه له ټولو اجزاو او ضمايمو سره د تحصيل د ټاکلې دورې تر پايه پورې د اصلي رتبې د مزد او نورو حقوقو مستحق گڼل کېږي.

(۲) هغه شخص چې د خصوصي مؤسسې لخوا بورس ته ورپېژندل کېږي، مزد او نور حقوق يې، د اړوندې مؤسسې د خاصو مقرراتو مطابق ورکول کېږي.

فصل سوم

حقوق و مکلفيت های
محصل بورسيه

مزد و ساير حقوق

ماده يازدهم:

(۱) معلمين مکاتب ، استادان مؤسسات تحصيلات عالی وسایر کارکنان ادارات دولتي که با استفاده از سکالرشپ به خارج از کشور اعزام می گردند ، در جريان تحصيل مستحق اخذ مزد و ساير حقوق رتبه اصلی با تمام اجزا و ضمايم آن الی ختم دوره معینه تحصيل شناخته می شوند .

(۲) شخصی که از طرف مؤسسه خصوصي به بورس معرفی می گردد، مزد و ساير حقوق وی طبق مقررات خاص مؤسسه مربوط پرداخته می شود.

(۳) د دولتي ادارې کارکوونکي چې د علمي څېړنو د اجرا د ميتودولوژۍ د زدکړې، په علمي غونډو کې د گډون، کتنيزو مطالعاتو او نورو لنډ مهالو بورسونو لپاره بهر ته سفر کوي، د اړوندې دورې تر بشپړېدو پورې د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي معاش او امتيازونو مستحق دي.

تحصيلي رپوټ

دوولسمه ماده:

(۱) د دې مقررې د يوولسمې مادې په (۱) فقره کې درج شوي اشخاص مکلف دي، خپل تحصيلي رپوټ د هر سمستر په پای کې د افغانستان د اسلامي جمهوريت د سياسي نمايندگۍ له لارې، د لوړو تحصيلاتو وزارت ته وړاندې کړي.

(۲) د افغانستان د اسلامي جمهوريت سياسي نمايندگۍ مکلفې دي، د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي

(۳) کارکن اداره دولتي که جهت اجرای تحقیقات علمی و فراگیری میتودولوژی، شرکت در محافل علمی، مطالعات مشاهداتی و سایر بورس های کوتاه مدت به خارج سفر می نماید الی تکمیل دوره مربوط، مستحق معاش و امتیازات مندرج فقره (۱) این ماده می باشد.

گزارش تحصيلي

ماده دوازدهم:

(۱) اشخاص مندرج فقره (۱) ماده يازدهم این مقررہ مکلف اند، گزارش تحصيلي شان را در ختم هر سمستر از طريق نمايندگي سياسي جمهوري اسلامي افغانستان به وزارت تحصيلات عالی، ارايه نمایند.

(۲) نمايندگي های سياسي جمهوري اسلامي افغانستان مکلف اند، گزارش های مندرج فقره (۱) این

رپوټونه د بهرنیو چارو وزارت له لارې د لوړو تحصیلاتو وزارت ته واستوي. که چېرې محصل د تحصیلي رپوټ له مخې ناکام یا یې د تحصیل له دوام څخه ډډه کړې وي، د دې مقرري په یوولسمه ماده کې درج اټکل شوي امتیازونه، د ناکامۍ یا د تحصیل د پرېښودو له نېټې څخه، نه ورکول کېږي.

(۳) د لوړو تحصیلاتو وزارت د بورسيې محصلین له ارزونې او تأیید وروسته، د هغوی د حقوقو او امتیازونو د اجراء لپاره په رسمي توگه اړوندو مراجعو ته استوي.

د رشتې نه بدلېدل

دیارلسمه ماده:

د بورسيې محصل نشي کولی ټاکلې تحصیلي رشته، د بورس ورکونکې مرجع له موافقې د لوړو تحصیلاتو د وزارت او اړوندې ادارې له تأیید

ماده را از طریق وزارت امور خارجه به وزارت تحصیلات عالی ارسال نمایند. هرگاه محصل بر اساس گزارش تحصیلي ناکام یا از ادامه تحصیل خودداری نموده باشد، امتیازات پیشبینی شده مندرج ماده یازدهم این مقرره از تاریخ ناکامی یا قطع تحصیل، پرداخته نمی شود.

(۳) وزارت تحصیلات عالی گزارش تحصیلي محصلین بورسيه را بعد از ارزیابی و تأیید، جهت اجرای حقوق و امتیازات آنها طور رسمي به مراجع مربوطه گسیل می نماید.

عدم تغییر رشته

ماده سیزدهم:

محصل بورسيه نمی تواند رشته تحصیلي معینه را بدون موافقه مرجع بورس دهنده، تأیید وزارت تحصیلات عالی و اداره مربوط

پرته بدله کړي.

دتحصيل دسندونو وړاندې کول

څوارلسمه ماده:

د بورسيې د محصل بنوونيزاو تحصيلي سندونه، د بورس ورکونکې مرجع، د افغانستان د اسلامي جمهوريت د سياسي نمايندگي لخوا تصديق او د بهرنيو چارو د وزارت له لارې، د لوړو تحصيلاتو او پوهنې د وزارتونو د علمي سندونو ارزونې کميټو ته وړاندې کېږي.

د بورسيې د محصل مکلفيتونه

پنځلسمه ماده:

د بورسيې محصل په بورس ورکونکې مرجع کې داستوگنې په وخت کې، د لاندې ټکو په رعايتولو مکلف دی:

۱- د هېواد په اساسي قانون او نورو تقنيني سندونو کې درج، د ملي شئونو، حيثيت او ارزښتونو ساتل.

تغيير دهد .

ارايه اسناد تحصيل

ماده چهاردهم:

اسناد تعليمي و تحصيلي محصل بورسيه از طرف مرجع بورس دهند، نمايندگي سياسي جمهوري اسلامي افغانستان تصديق و از طريق وزارت امور خارجه به کمیته های ارزيابی اسناد علمي وزارت تحصيلات عالی و معارف ارايه می گردد .

مکلفيت های محصل بورسيه

ماده پانزدهم:

محصل بورسيه حين اقامت در مرجع بورس دهند، مکلف به رعايت نکات ذيل می باشد :

۱- حفظ شئونات، حيثيت ملی و ارزش های مندرج قانون اساسي و ساير اسناد تقينی کشور.

- ۲- د بورس ورکونکې مرجع او اړوندې ښوونیزې یا تحصیلي او څېړنیزې مؤسسې د قوانینو او مقرراتو په پام کې نیول.
- ۳- تحصیل ته ژوره پاملرنه او له بورس څخه د ګټې اخستې د ژمنلیک په پام کې نیول.
- ۲- رعایت قوانین و مقررات مرجع بورس دهنده و مؤسسه تعلیمی یا تحصیلی و تحقیقی مربوطه.
- ۳- توجه جدی به تحصیل و رعایت تعهدنامه استفاده از بورس.

عدلي تعقيب

شپاړلسمه ماده:

د بورسي هغه محصل چې د تحصیل په بهیر کې، د افغانستان د اسلامي جمهوریت، بورس ورکونکې مرجع او ښوونیزې، تحصیلي او څېړنیزې مؤسسې د قوانینو او مقرراتو له حکمونو څخه د سرغړونې مرتکب شي، بورس یې قطع او سرغړونکي د قانون د حکمونو مطابق تر عدلي تعقيب لاندې نیول کېږي.

تعقيب عدلي

ماده شانزدهم:

محصل بورسيه ايکه در جريان تحصیل مرتکب تخلف از احکام قوانین و مقررات جمهوری اسلامی افغانستان، مرجع بورس دهنده و مؤسسه تعلیمی، تحصیلی و تحقیقی گردد، بورس وی قطع و متخلف مطابق احکام قانون تحت تعقيب عدلي قرار می گیرد.

خلورم فصل

د بورسونو وپشل

توحيد او سمون (انسجام)

اولسمه ماده:

(۱) سکالرشپونه او فيلوشپونه د بهرنيو چارو وزارت له لارې لاسته راوړل کېږي.

(۲) د بهرنيو چارو وزارت بورسونه په لنډ وخت کې، د دې مقررې په اتلسمه ماده کې درج شوو کمپيونونو ته استوي.

کمپيونونه

اتلسمه ماده:

(۱) د تحصيلي بورسونو(سکالرشپونو) د وپشلو په منظور، د لوړو تحصيلاتو په وزارت کې يو کمپيون په لاندې ترکیب سره جوړېږي:

۱- د لوړو تحصيلاتو وزير د رئيس په توگه.

۲- د بهرنيو چارو د وزارت

فصل چهارم

توزيع بورس ها

توحيد و انسجام

ماده هفدهم:

(۱) سکالرشپها و فيلوشپ ها از طريق وزارت امور خارجه استحصال می گردد. (۲) وزارت امور خارجه به اسرع وقت بورس ها را به کميسيون های مندرج ماده هجدهم اين مقررہ ارسال می نماید .

کمپيون ها

ماده هجدهم:

(۱) به منظور توزيع بورس های تحصيلي (سکالرشپ ها) در وزارت تحصيلات عالی کميسيونی به ترکیب ذیل ايجاد می گردد :

۱- وزير تحصيلات عالی بحیث رئیس .

۲- نماینده با صلاحیت وزارت

- واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۳- د پوهنې د وزارت واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۴- د اقتصاد د وزارت واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۵- د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسيون واکمن استازی، د غړي په توگه.
- ۶- د لوړو تحصيلاتو د وزارت د نړيوالو اړيکيو مسؤول د منشي په توگه.
- (۲) د لنډ مهالو بورسونو (فيلوشپونو) د وپشلو په منظور، د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو په خپلواک کمېسيون کې په لاندې ترکیب سره کمېسيون جوړېږي:
- ۱- د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسيون د ملکي خدمتونو د اداري رئیس، د رئیس په توگه.
- ۲- د بهرنيو چارو وزارت واکمن
- امورخارجہ بحیث عضو .
- ۳- نماینده با صلاحیت وزارت معارف بحیث عضو.
- ۴- نماینده با صلاحیت وزارت اقتصاد بحیث عضو .
- ۵- نماینده باصلاحیت کمیسیون مستقل اصلاحات اداری وخدمات ملکی بحیث عضو .
- ۶- مسؤول روابط بین المللی وزارت تحصيلات عالی بحیث منشی .
- (۲) به منظور توزیع بورس های کوتاه مدت (فیلوشپ ها) در کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی ، کمیسیوني به ترکیب ذیل ایجاد می گردد :
- ۱- رئیس اداره خدمات ملکی کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی بحیث رئیس .
- ۲- نماینده با صلاحیت وزارت

- استازی د غړي په توگه.
- ۳- د لوړو تحصيلاتو وزارت واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۴- د اقتصاد وزارت واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۵- د کار او ټولنيزو چارو، شهيدانو او معلولينو وزارت واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۶- د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو دخپلواک کمپيون دروزني او پرمختيا رئيس د منشي په توگه.
- (۳) د دې مادې په (۱ او ۲) فقره کې درج شوي کمپيونونه د بورسونو د چارو د تنظيم او د بورس ورکونکو مراجعو د شرايطو له په پام کې نيولو سره د دې مقررې د موادو د تطبيق په منظور، عندالموقع غونډه جوړوي.
- (۴) د دې مادې په (۱ او ۲) فقره کې د درج شوو کمپيونونو دندې او واکونه د جلا لايحي په واسطه
- امورخارجہ بحیث عضو .
- ۳- نماینده باصلاحیت وزارت تحصيلات عالی بحیث عضو .
- ۴- نماینده باصلاحیت وزارت اقتصاد بحیث عضو .
- ۵- نماینده باصلاحیت وزارت کار واموراجتماعی ، شهدا ومعلولين بحیث عضو .
- ۶- رئیس تربیہ وانکشاف کمپيون مستقل اصلاحات اداری وخدمات ملکی بحیث منشی .
- (۳) کمیسیون های مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده به منظور تنظیم امور بورس ها و تطبیق مواد این مقررہ با نظرداشت شرایط مراجع بورس دهنده عندالموقع تشکیل جلسه می دهند .
- (۴) وظایف وصلاحیت های کمیسیون های مندرج فقره های (۱و۲) این ماده توسط لایحه

تنظيمپري.

د کمپسيون مکلفيتونه

نولسمه ماده:

(۱) د تحصيلي بورسونو (سکالرشپونو) د وپشلو کمپسيون مکلف دی، بورسونه له کتنې او ارزونې وروسته په عادلانه توگه د عيني اړتياوو له په پام کې نيولو سره ووبشي او په لنډ وخت کې دې د اړوندو ادارو خبرتيا ته ورسوي.

دلور و تحصيلاتو وزارت دازموينې د داخستلو په منظور له استادانو څخه يوه مشخصه کمیته گماري.

(۲) د لنډ مهالو بورسونو (فيلوشپونو) د وپشلو کمپسيون مکلف دی د هرې دولتي ادارې ونډه، د عيني اړتياوو او د ولايتونو د ونډې له په پام کې نيولو سره تثبيت او په لنډ وخت کې د شرايطو لرونکو کاندیدانو د غوښتلو لپاره دې اړوندو ادارو ته خبر ورکړي.

جداگانه تنظيم می گردد .

مکلفيت های کمپسيون

ماده نهم:

(۱) کمپسيون توزیع بورس های تحصيلی (سکالرشپ ها) مکلف است ، بورس ها را بعد از مطالعه و ارزيايي به طور عادلانه با نظر داشت نیازمندی های عینی تقسیمات نموده به اسرع وقت به اطلاع ادارات ذيربط برساند .

وزارت تحصيلات عالی کمیته مشخص از استادان را بمنظور اخذ امتحان توظيف می نماید .

(۲) کمپسيون توزیع بورس های کوتاه مدت (فيلوشپ ها) مکلف است ، سهمیه هراداره دولتی را با نظر داشت نیازمندی های عینی و سهمیه ولايات تثبيت و به اسرع وقت جهت مطالبه کاندیدان واجد شرايط به ادارات مربوط اطلاع دهد .

(۳) د دې مادې په (۱ او ۲) فقره کې درج شوي کمپسيونونه مکلف دي ، د سکالرشپونو او فيلوشپونو د کاندیدانو سندونه، له تأييد وروسته د بهرنيو چارو وزارت ته واستوي.

د بهرنيو چارو وزارت مکلفيت

شلمه ماده:

(۱) د بهرنيو چارو وزارت د کاندیدانو بنوونيز او تحصيلي سندونه، د اړتيا وړ له نورو سندونو سره يو ځای، بورس ورکونکې مرجع ته استوي.

(۲) د بهرنيو چارو وزارت د کاندیدانو لپاره لازم پاسپورت صادر او د هغو اړتيا وړ ويزې د اخستلو لپاره اقدام کوي.

(۳) د افغانستان د اسلامي جمهوريت سياسي نمايندگي مکلفې دي، وروسته لدې چې افغاني محصلين له هېواده بهر په تحصيلي مؤسسو کې شامل شول، د هغوی لپاره جلا

(۳) کميسيون های مندرج فقره های (۲و۱) این ماده مکلف اند ، اسناد کاندید سکالرشپها وفیلوشپ ها را بعد از تأیید، به وزارت امور خارجه ارسال نماید.

مکلفیت وزارت امور خارجه

ماده بیستم:

(۱) وزارت امور خارجه اسناد تعلیمی و تحصيلی کاندیدان را همراه با ساير اسناد مورد ضرورت به مرجع بورس دهنده ارسال میدارد .

(۲) وزارت امور خارجه برای کاندیدان ، پاسپورت لازم صادر ودرقسمت اخذ ويزه های مورد نیاز آنها اقدام می نماید .

(۳) نمايندگی های سياسی جمهوری اسلامی افغانستان مکلف اند ، بعد از آنکه محصلين افغانی در مؤسسات تحصيلی خارج از کشور شامل گردیدند ،

دوسې ترتیب او ټول اړوند گزارشونه او معلومات په هغو کې درج او د هر سمستر په پای کې دې د بهرنیو چارو وزارت له لارې کورنیو اړوندو ادارو ته خبر ورکړي.

(۴) د افغانستان د اسلامي جمهوریت سیاسي نمایندګۍ ملکې دي، د بورسيې د محصلینو شکایتونو ته رسیدګي وکړي.

د معرفي کوونکو ادارو

مکلفیتونه

یوولسمه ماده:

وزارتونه او دولتي ادارې مکلف دي، د بورسونو د کاندیدانو د معرفي په وخت کې لاندې ټکي رعایت کړي:

۱- د کاري سابقې، لیاقت او وړتیا او تجربې په پام کې نیول.

۲- په انگلیسي ژبه او نورو اړتیا وړ ژبو د بورسونو د کاندید د

برای آنها دوسیه های جداگانه ترتیب و تمام گزارشات و معلومات مربوط را در آن درج و درختم هر سمستر از طریق وزارت امور خارجه به مراجع ذیربط داخلی اطلاع دهند .

(۴) نمایندګی های سیاسی جمهوری اسلامی افغانستان مکلف اند به شکایات محصلین بورسيه رسیدګي نمایند.

مکلفیت های ادارات معرفي

کننده

ماده بیست و یکم:

وزارت ها و ادارات دولتي مکلف اند ، حين معرفي کاندیدان بورس ها ، نکات ذیل را رعایت نمایند:

۱- در نظر گرفتن سابقه کاری ، لیاقت ، شایستگی و تجربه .

۲- ترتیب و ارسال شهادتنامه ونمرات سه ساله کاندید بورس ها

شهادتنامې او درې کلنو نومرو ترتیب او د لوړو تحصيلاتو وزارت ته د هغو استول.

۳- د کانديد د اړوندو فورمو دقيق ډکول.

۴- په ټاکلي موده کې د بورس د کانديد معرفي کول.

د خصوصي تشبونو له لارې

لوړ تحصيلات

دوه ويشتمه ماده:

(۱) خصوصي تشبونه کولی شي، د لوړو تحصيلاتو له وزارت څخه د جواز له اخستلو وروسته، زده کوونکو، محصلينو او نورو اشخاصو ته د لوړو تحصيلاتو زمينه برابره کړي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوو تشبونو ته د ثبت او د جواز د ورکولو شرايط، د هغې جلا لايحي په واسطه چې د لوړو تحصيلاتو د وزارت له لورې وضع کېږي، تنظيمېږي.

به لسان انگليسي وساير لسانهای مورد ضرورت به وزارت تحصيلات عالی .

۳- خانه پری دقیق فورمه های مربوط کانديد .

۴- معرفي کانديد بورس در خلال مدت معينه .

تحصيلات عالی از طريق

تشبثات خصوصي

ماده بیست و دوم:

(۱) تشبثات خصوصي می توانند بعد از اخذ جواز از وزارت تحصيلات عالی ، زمينه تحصيلات عالی را برای متعلمين ، محصلين وساير اشخاص فراهم نمایند .

(۲) شرايط ثبت واعطای جواز به تشبثات مندرج فقره (۱) این ماده توسط لايحه جداگانه ايکه از طرف وزارت تحصيلات عالی وضع می شود ، تنظيم می گردد .

(۳) د لوړو تحصيلاتو وزارت مکلف دی، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو تشبونو اجراءات او فعاليتونه وخت په وخت وڅاري.

پنځم فصل

متفرقه حکمونه

د دې مقرري د حکمونو د نه

تطبيق موارد

درويشتمه ماده:

د ملي اردو، ملي پوليسو، د ملي امنيت د عمومي رياست د کارمندانو د بورسي محصلين او د دولتي او گڼو (مختلطو) ادارو کارکوونکي او نوره هغه اشخاص چې په کنفرانسونو، سيمينارونو، سمپوزيمونو او ورکشاپونو کې گډون کوي، د دې مقرري د حکمونو تابع ندي.

انفاذ

څليريشتمه ماده:

دغه مقرره د تصويب له نېټې څخه

(۳) وزارت تحصيلات عالي مکلف است، اجراءات وفعاليت هاي تشبثات مندرج فقره (۱) اين ماده را وقتاً فوقتاً نظارت نمايد.

فصل پنجم

احکام متفرقه

موارد عدم تطبيق احکام اين

مقرره

ماده بیست و سوم:

محصلين بورسيه اردوی ملی، پوليس ملی، کارمندان رياست عمومي امنيت ملی و کارکنان ادارات دولتي ومختلط وساير اشخاصی که درکنفرانس ها، سيمينارها، سمپوزيم ها و ورکشاپ ها اشتراک می نمايند، تابع احکام اين مقرره نمی باشند.

انفاذ

ماده بیست و چهارم:

این مقرره از تاریخ تصویب نافذ

نافذه او په رسمي جريده كې دې
 خپره شي او په نافذېدو سره يې د
 ۱۳۵۴/۴/۱۱ نېټې په (۳۰۷) گڼه
 رسمي جريده كې خپره شوې د
 بورسونو او په بهر كې د تحصيلاتو
 مقررې او د ۱۳۵۸ كال په (۴۳۳)
 او د ۱۳۶۶ كال په (۶۶۷) گڼه
 رسمي جريده كې د هغې خپاره
 شوي تعديلونه او نور مغاير حكمونه
 يې، لغوه كښل كېږي.

ودر جريده رسمي نشر گردد و
 با انفاذ آن مقررې بورس ها
 و تحصيلات در خارج منتشره
 جريده رسمي شماره (۳۰۷)
 مورخ ۱۳۵۴/۴/۱۱ و
 تعديلات آن منتشره جرايد
 رسمي شماره (۴۳۳) سال
 ۱۳۵۸ و شماره (۶۶۷) سال
 ۱۳۶۶ و ساير احكام مغاير
 آن، ملغي پنداشته مي شود .

اشتراک سالانه :

در مرکز و ولایات : (۸۰۰) افغانی

برای مامورین دولت: ۲۵% تخفیف

برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت

خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Registration of Commercial
Documents and Trade Marks

Date : vth OCT. ۲۰۰۸

ISSUE NO :(۹۲۹)